

Motion till riksdagen

1988/89:Kr223

av Birgitta Johansson m. fl. (s)

Utrustningsbidrag till Grafiska verkstaden i Tidaholm

Kulturen är den grund, från vilken våra värderingar och livsformer utgår och som vi genom att uppleva och debattera ständigt förändrar inom samhället. Kulturinnehållet måste sakta växa fram, förankrat i tradition och i gemensamma upplevelser.

I Tidaholm finns sedan 1962 en grafisk kollektivverkstad. Grafiska verkstaden i Tidaholm har som huvudman Hellidens folkhögskola. Skolan driver i samförstånd med Tidaholms kommun, Skaraborgs landsting och Grafiska verkstadsföreningen verkstadens olika verksamheter.

Här finns en kollektivverkstad för konstnärer och en verkstadsförening. Vid 1988 års slut uppgick antalet medlemmar till 61, vilka har möjlighet att utnyttja verkstaden. Dess arbetsyta är på drygt 1 000 m². Den litografiska utrustningen består av fem övertryckspressar, en snellpress, två plantryckspressar offset, koneringsmaskin för plåtar, kopieringsbox för ritfilmslito, cirka 100 litostenar, separata sliprum, teknarateljé och målarateljé. Allt detta för litografi.

Man kan ställa sig frågan: Varför finns all denna utrustning och unika kompetens just i Tidaholm? Svaret på den frågan är att vid Vulcans tändstickstillverkning fanns en verkstad för etiketter. I samband med att det litografiska tryckeiet lades ner, och utrustningen betraktades som värdlös, räddade några konstnärer delar av utrustningen till konststartens fromma.

Grafiska verkstaden är genom medverkan från bl.a. Tidaholms kommun tillbaka i delar av lokaler där Vulcans tändsticksfabrik hade sitt litografiska tryckeri.

För att åter föra fram den direktlitograferade bildens kvaliteter, och för att rekonstruera kunskaperna om litografin och utbilda motiverade konstnärer startade Hellidens folkhögskola 1984 sin litografiska skola. Till skolan kan konstnärer med en grundutbildning eller lång yrkesverksamhet söka. Studietiden är upp till fyra år. Under dessa år arbetar man experimentellt med all den litografiska teknik som är känd.

På konstgrafiska verkstaden i Tidaholm genomfördes under 1988 ett för Sverige unikt arbetssymposium i litografiskt handtryck. Vid symposiet medverkade Masterprinters utbildade vid Tamarind Institutet, numera lärare i grafik vid Rutgers University, New Jersey, som förmedlade amerikanskt litografiskt kunnande. Lärare från både Valand och Konsthögskolan deltog.

För att även i framtiden kunna bevara litografins konststart som hantverk behövs stöd för bl.a. inköp av fler litostenar.

Vulcans tändsticksfabrik, för framställning av papper. För att en konstnär skall kunna utnyttja och vidareutveckla de möjligheter till bildskapande som ryms inom själva papperstillverkningen, födras investeringar i utrustning. Pappersverkstadens utrustning består för närvarande av en laboratoriehölländare, utrustning för två stycken kompletta kyplag samt uppvärmbara torkskåp. Utrustningen ger mycket goda möjligheter för konstnärer att arbeta med eget handgjort papper.

Mot. 1988/89
Kr223

För att ytterligare öka verkstadens och konstnärernas möjligheter att arbeta med papper, behövs ekonomiska möjligheter att anskaffa en större hölländare (3–4 kg.) samt ett vakuumbord, och det skulle ge verkstaden en unik status i svenskt konstliv.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av resurser för utrustning till Tidaholms konstgrafiska verkstad.

Stockholm den 19 januari 1989

Birgitta Johansson (s)

Sven-Gösta Signell (s)

Jan Fransson (s)

Kjell Nordström (s)